

Posudek disertační práce MUDr. Ludmily Brunerové – Vliv centrální serotoninergní a dopaminergní aktivity na nutriční a metabolické parametry

Disertační práce MUDr. Ludmily Brunerové má celkem 120 stran vlastního textu včetně citací. Součástí jsou dále fulltexty celkem 3 publikovaných článků a také testy použité v rámci studií. Celkově zahrnují tedy publikační výstupy tvořící základ disertace 3 práce v časopisech s IF (Psychiatry Res IF 2,45; Neuroendocrinology IF 3,53 a Diabetic Medicine IF 3,2), 3 přehledné práce v českých časopisech a 1 knižní kapitolu.

Práce se zabývá nepochybně zajímavým a velmi aktuálním tématem vztahu mezi centrálním serotoninergním tonem, afektivitou a preferencí makronutrientů v potravě a v druhé části pak vztahem mezi centrálním dopaminergním tonem, metabolickým profilem a preferencí makronutrientů v potravě. V rámci práce též autorka ověřovala možnost využití sublinguálního apomorfínu namísto apomorfínu subkutánně podávaného v rámci neuroendokrinního testu hodnotícího centrální dopaminergní aktivitu.

Jde o téma velmi podstatné, protože dietní léčba je jednou ze zcela zásadních možností, jak ovlivnit průběh celé řady civilizačních onemocnění včetně diabetes mellitus. Navíc se jedná o mezioborové téma na pomezí metabolismu a psychiatrie a řada publikovaných poznatků je tak zcela originálních.

Celkově je práce zpracována přehledně, orientace v textu je snadná a logická. Formálně je práce zpracována perfektně prakticky bez překlepů či jiných nesrovnalostí. Jde myslím o z formálního hlediska nejpečlivěji zpracovanou disertaci ze všech, které jsem kdy oponoval.

Z obsahového hlediska není částí Úvod co vytknout. Tato část dokazuje velmi dobrou orientaci autorky ve studované problematice. Cíle práce jsou přehledně definovány, dobře jsou formulovány i hypotézy.

Metodická část je zpracována poměrně podrobně a přehledně. Šíře i kvalita použitých metodik je nepochybně velmi dobrá a celkově jí hodnotím pozitivně. K této části nemám námitky ani připomínky. Rovněž výsledky, diskuse a závěry práce jsou zpracovány dobře a adekvátně. Adekvátní je i celkový počet 227 citací.

K disertační práci mám snad pouze jednu připomínku. Autorka uvádí jako podklad disertace tři práce – v Psychiatry Research, Neuroendocrinology a Diabetic Medicine.

V cílech a hypotézách však prakticky diskutuje pouze problematiku řešenou v publikacích v Psychiatry Research a Neuroendocrinology. Výsledky z publikace v Diabetic Medicine jsou krátce zmíněny v Diskusi, ale tuto práci asi nelze úplně považovat za podklad disertace, přinejmenším ne z hlediska definovaných cílů a testovaných hypotéz. Tato skutečnost ale v celkovém hodnocení nehraje prakticky žádnou roli, protože dvě zbývající práce jsou pro obhajobu jistě zcela dostačující a uvádím ji spíše pro pořádek.

K práci mám dále následující dotazy:

1. Přestože bažení pro sacharidech je typičtěji uváděno pro ženy, zkoumala autorka ve svých pracích zdravé muže. Zajímalo by mě, zda ji k tomu vedla nějaká konkrétní hypotéza nebo zda šlo pouze o snadnější získatelnost této skupiny subjektů. Domnívá se autorka, že výsledky budou platné i pro ženy?
2. Autorka prokázala korelaci mezi vyšší mírou bažení po sacharidech a inzulínovou rezistencí. Epidemiologické práce však neprokazují, že by vyšší konzumace

sladkostí byla nezávislým rizikovým faktorem vzniku DM 2. typu. Má pro tuto diskrepanci autorka nějaké vysvětlení?

Celkově práce zahrnuje řadu zajímavých a originálních výsledků v kvalitních zahraničních časopisech. Ve všech případech je disertantka první autorkou, což svědčí pro její významný podíl na publikovaných výsledcích.

Celkové hodnocení:

Jde o zajímavou práci zabývající se důležitou problematikou s potenciální klinickou využitelností. Výsledky jsou nepochybně podloženy velkým množstvím práce, byly použity velmi kvalitní a moderní metody, Úvod i další části práce dokazují dobrou orientaci autorky v uvedené problematice. Drobná výhrada uvedená výše nikterak nesnižuje vysokou vědeckou hodnotu předložené práce a fakt, že autorka prokázala své perfektní schopnosti organizace vědeckých studií, vyhodnocení dat i jejich publikace. Celkově práci MUDr. Brunerové hodnotím jako vynikající příklad kvalitního klinického výzkumu s velmi vysokým potenciálem využití v klinické praxi. Z hlediska publikační aktivity i ostatních náležitostí práce jednoznačně splňuje všechny zákonné podmínky a doporučuji na jejím podkladě po úspěšné obhajobě udělení titulu PhD.

V Praze 18.9.2013.

Prof. MUDr. Martin Haluzík, DrSc.

